

Vragen en Korte Mededeelingen.

De vleeschvlieg.

„Een Dytiscus is dan toch een lastpost in 't aquarium.” Ziedaar de verzuchting, welke ik slaakte, nadat twee mooie, roodbuikige salamanders door dat verscheurende dier onder de kevers in geraamten waren omgezet; nadat eene kikker-cultuur door sinjeurs vraatzucht totaal was mislukt; nadat... Maar laat ons de lijst van des geranden waterkevers wandaden niet voltooien. Om kort te gaan, ik kocht eene groote comestiblesflesch en herschiep die, door middel van eene laag bodemzand, wat waterpest en kroos in een miniatur-aquarium, 't welk den Dytisci tot verblijf gegeven werd.

Wel konden ze mij nu niet meer van andere pleegjes berooven, maar toch rustte op mij de dure plicht, ze, zij het dan ook van niet levend, voedsel te voorzien. 's Morgens en 's avonds ontvingen ze hun rantsoen van een stuk vleesch, dat ik, om 't bij de hand te hebben, op 't deksel der flesch lei met een blikken dekseltje er over heen.

Den 22^{en} Augustus '97 zal ik de torren gaan voeren en zie eene vlieg, „een keizer”, die het dekseltje onderzoekt, er omheen loopt; in één woord blijkbaar pogingen aanwendt, er onder te komen. Onze vlieg rook het vleesch.

Ik licht het dekseltje op, onder welke handeling de vlieg even wegbromt; maar terstond daarna vliegt zij recht op 't vleesch, een stukje van een paar cm³.

Na even op 't vleesch gezeten te hebben, vliegt zij op. Ik word nieuwsgierig en zie, daar kruipt over 't vleesch een wit larfje van 1½ m.M. lengte, rond.

Dit beestje werd met een stukje van 't vleesch, in een glazen potje opgeborgen. De rest had ik nog in de hand.

Ondertusschen vliegt onze keizer weer op 't deksel der flesch aan. Gedurig betastte 't beestje met zijn snuitje 't glas. Het vergastte zich aan 't vleeschvocht, dat er nog op lag of zocht 't vleesch zelf. Daarom legde ik 't stukje weer op 't deksel en onze maat er op af! Eerst werd het heele stuk met 't snuitje bevoeld en betast, vooral de kleine reetjes en dieptetjes in 't vleesch en ook de holten onder 't klompje.

Nadat alles in orde was bevonden, kwam aan 't achterlijf eene puntige, uit vier of vijf ringvormige geledingen bestaande, legboor of pijp te voorschijn van wel 6 m.M. lang. Dit deel was lichter gekleurd dan 't glanzende, staalblauwe achterlijf. Het drong in elk holletje van 't vleesch en telkens werd een ei gelegd van dezelfde afmeting als de larve, die ik eerst vond, 't geen mij wel een weinig bevreemde.

Telkens nadat er een ei was gelegd, vloog onze vlieg even op, of reinigde op 't vleesch zittende op de gewone vliegenmanier pootjes, kop of legboor. Dan werd 't volgende ei gelegd.

Zoo ging 't vijf minuten door. Ik stond er doodstil bij en durfde me niet te verroeren, daar ik bang was, dat de vlieg anders zou gestoord worden, en wegvliegen. Eindelijk gaat ze er toch van door, 't raam uit. Maar neen... toen ze op 't punt was 't venster uit te vliegen, keerde ze nog even terug naar 't vleesch, dat een Meter of vier van 't raam verwijderd was. Dit werd nog even bevoeld en beroken, alsof de bezorgde vliegenmoeder nog eens wilde zien, of hare nakomelingschap wel van al 't noodige voorzien was. Daarop verwijderde ze zich voor goed, tenminste ik heb haar de volgende vijf minuten, die ik nog bleef wachten, niet meer opgemerkt.

Maar nu kon ik mijn ongeduld ook niet langer bedwingen. Dat is te begrijpen. Ik lichtte de kleine lapjes vleesch op en bemerkte, dat er negen gele, langwerpige eitjes op de oppervlakte en in de holletjes van 't vleesch waren vastgekleefd. Geboord had de legpijp niet, want in 't vleesch zaten geen eieren.

Alles werd nu voorzien van voedsel, opgesloten in meer-gemeld glazen potje.

20 Augustus. De eieren op 't vleesch zijn uitgekomen, dus binnen vier dagen. De larven zijn in 't vleesch gekropen; eenige eihulsels liggen er boven op.

Nu zal iedereen wel willen gelooven, dat mijn potje met zijn inhoud soms zulk eene eigenaardige prikkeling op mijne reukzenuwen teweeg bracht, en dat 't vleesch zulk eene rare, gele kleur kreeg en dat 't soms zoo'n vreemd gezicht was, wanneer er eene made binnen in 't vleesch rondkroop, zoodat de drabbige oppervlakte er van in licht golvende

beweging geraakte, dat ik dikwijls in verzoeking kwam, den heelen boel over boord te werpen. Gelukkig echter luisterde ik naar de stem van mijn beter ik en heb er zelfs nog eens een stukje vleesch bijgevoegd, toen 't oude wat begon in te zakken. Het werd namelijk geheel uitgehold door de maden, die nooit over 't vleesch heen kropen, maar steeds onder de oppervlakte bleven.

3 October. Uit 't vleesch kruipen vier larven; ze zijn geel, 12 m.M. lang en 3 m.M. dik. En nu ja, vliegenmaden zijn pootloos, maar ze komen toch opperbest vooruit tegen den schuinen wand hunner gevangenis. „Ze zoeken bepaald,” dacht ik, „een plaatsje om te verpopen.” Daarom bracht ik ze over in een potje met zand en nadat ze tot 6 October hadden rondgekropen, verdwenen alle vier op dien datum onder 't zand en waren den 7^{en} veranderd in (natuurlijk tamelijk groote) vliegtontnetjes.

Nu roerde ik 't vleesch met een stokje om, waartegen mijne reukzenuwen wel weer protest aantekenden, maar ik liet me niet ringelooien. In 't vleesch vond ik geen enkele larve meer. Misschien hadden de zes vermisten wel „elkander totaal verslonden.”

Om 't potje vlogen soms een groot aantal dier kleine vliegjes, die men veel in onze huiskamers tegen de ruiten aantreft. Ze kwamen wis en zeker op den reuk af. Ontwikkelen die zich dan ook in vleesch?

24 October kwam de eerste vleeschvlieg uit. Zij zat den heelen dag met eigenaardig dwars geplooid vleugels. 't Is verwonderlijk, hoe zoo'n groot beest in zoo'n klein tonnetje kon besloten zitten! 's Avonds waren de vleugeltjes in normalen stand, maar vliegen deed 't diertje niet, zelfs niet als ik 't verontrustte. Eerst dacht ik: misschien overwintert de vlieg wel, maar 20 November stierf zij.

Dit voorjaar vlogen op een mooien dag twee andere de wijde wijde wereld in; de vierde pop is, geloof ik, dood.

De ontwikkeling der larven is dus nog al vlug in zijn werk gegaan. Maar dit kon zijne oorzaak hebben in de omstandigheid, dat op zolder, onder de pannen, waar mijne kweekertj een plaatsje vond, soms eene bijna tropische warme heerschte, vooral als de zomerzon zich dichtig gelden liet. Bij goed weer stond 't potje, om zeer begrijpelijke redenen, buiten.

Nu heb ik wel eens ergens gelezen, dat de vleeschvlieg zooveel eieren legt, dat ze, wanneer alle tot volkomen ontwikkeling en weer voortplanten, kwamen, in één jaar wel 8000 millioen nakomelingen hebben zou. Wel vreemd is 't dus, dat ik slechts 9 eieren plus een jonge larve vond, maar misschien zit de zaak wel zoo in elkaar: De vlieg vond 't stukje vleesch onvoldoende, om aan een dozijn nakomelingen voor voedsel te dienen (dan verklaart zich ook eenigszins het weer terugkomen der vlieg, zonder een ei te leggen) en nu ging ze hare overige eieren waarschijnlijk afstaan aan een stuk vleesch, dat er beter op berekend was een groot aantal larven te voeden.

Dezen zomer hoop ik daar eens de proef van te nemen, door vliegen te lokken met een grooter stuk vleesch en dan mijne bevinding aan de lezers van *De Levende Natuur* mede te deelen.

CHRISTIAAN H. J. RAAD.

Amsterdam, Maart '98.

Dr. H. BOS, Beknopt Leerboek der Plantkunde.
(Groningen, J. B. Wolters, 237 p.p., 24 gekleurde platen en 200 houtsneden. Prijs f 2.25.)

Dit boek is een beknopte bewerking van het uitstekend „Leerboek der Plantkunde”, waarmede dr. Bos eenige jaren geleden onze botanische litteratuur verrijkte. De beperking bestaat hoofdzakelijk in de vermindering van het aantal voorbeelden; de algemeene gedeelten zijn nagenoeg zonder verandering overgenomen. Ook de meeste illustraties en de gekleurde platen zijn behouden gebleven.

Wij mogen schrijver en uitgever dankbaar zijn voor deze omwerking, want op deze wijze is een elementair leerboek ontstaan, zooals er geen tweede op de wereld te krijgen is.

T.